

Kerkelyke Staat.

ROME, 27 Augustus.

Het feest van den heiligen *Lodewyk*, is den 25 augustus jl. in de kerk van heiligen *Lodewyk* der Franschen, met pracht gevierd; de kardinalen zijn aan den ingang der kerk door den oversten ontvangen; de hoogwaardige heer *Patti*, aartsbischop van Trebisonda en vice-gerint van Rome, heeft den heiligen dienst gedaan; nademiddag heeft Z. H. zich naar dezelfde kerk begeven en na alvorens voor het altaar aan den heiligen Koning opgedragen, gebeden te hebben, de kapellanen tot den voetkas toegelaten; Z. H. werd ontvangen en vergezeld door den heer *de Tallenay*, taakgelastigde van Frankrijk.

— Den 26 augustus heeft mevrouw de hertogin van Berrij een bezoek bij Z. H. op het Quirinaal afgelegd en was vergezeld van den graaf *Ludolf*, minister van Napels.

— De bevolking van Rome beliep met Paschen van dit jaar 149,920 zielen en was over het afgelopen jaar met 1462 personen vermeerderd; onder dit getal zijn 38 bisschoppen, 1374 priesters, 1903 religieuze mannen, 1095 religieuze vrouwen, 573 *confraternen* of leerlingen der kollegien; het getal protestanten, Turken en ongelovigen, daaronder de joden niet begrepen, belooft 223; sedert Paschen van het afgelopen jaar hebben er plaats gehad 1,156 huwelijken 4,465 geboortens en 3629 overleden; in 1824 bedroeg de bevolking 138,510 zielen.

Duitschland.

FRANKFORT, 14 September.

Het door den wetgevenden raad van Neuchatel in deszelfs zitting van den 6 dezer genomen besluit, wordt thans door de dagbladen in deszelfs geheel medegedeeld, en luidt als volgt:

* Het wetgevend ligchaam kennis genomen hebbende van een schrijven des voorzittenden kantons van den 3 dezer, waarbij aan den staatsraad een besluit des landdags van denzelfden dag werd overgezonden; houdende eene uitnoodiging aan den staat van Neuchatel, om vóór den 11 dezer afgevaardigden naar den landdag te zenden, onder bedreiging van militaire executie in geval van niet verschijning;

* Gehoord het advies van den staatsraad, en willende de getrouwe onderdanen van Z. M. en van den staat behoeden voor de rampen, die uit eene militaire bezetting zouden kunnen ontspruiten, beveelt:

1°. Eene bezending van den staat van Neuchatel, door den wetgevenden raad te benoemen, zal vóór den 11 dezer naar Zurich vertrekken, ten einde de zittingen van den landdag bij te wonen, na den bij de bonds-acte van den 7 augustus 1815 voorgeschreven eed te hebben afgelegd.

2°. De gezanten worden gemachtigd te verklaren, dat de staat van Neuchatel nimmer eenige verhoudenis jegens andere staten heeft aangeaan, welke met het bondgenootschap strijdig of zelfs daaraan vreemd zou zijn, maar dat de conferentie waarop in het besluit des landdags onder den naam van sarnen conferentie bedoeld wordt, onthouden zijnde, de staat van Neuchatel bij gevolg niet langer een deel daarvan uitmaakt.

3°. De wetgevende raad acht zich verplicht bij deze gelegenheid te verklaren, dat hij, ofschoon voldoeft aan de uitnoodiging des landdags, niet wil, dat daaruit eenige gevolgtrekking worde gemaakt, strijdig met de door het bondgenootschap gewaarborgde onschendbaarheid van de staatsregering of met de regten van Z. M. den Koning van Pruisen als Souverein Vorst van Neuchatel en Valengin.

4°. In aanmerking nemende den drang der omstandigheden, verlaat de wetgevende raad zich op de behoedzaamheid der afgevaardigden met betrekking tot hun gedrag op den landdag. Zij behooren het verbonds-verdrag van 1815 tot rigtsnoer te nemen,

en afschrijven te vragen, wanneer zij zulks noodig achten.
De staatsraad zal uitgenoodigd worden, om ten spoedigste aan het voorzittend kanton te doen weten, dat de afgevaardigden van Neuchatel voor een 11 dezer op den landdag zullen verschijnen.

In dezelfde zitting van den wetgevenden raad, waarin ook de gisteren vermelde gezanten, de heeren *Terrisa* en *Petitpierre* van *Wesphalen*, benoemd werden, werd nog een schrijven van den heer *Anouillon*, minister van buitenlandsche zaken des Konings van Pruisen, gelezen, waarin aan de regering van Neuchatel deszelfs tevredenheid betuigd werd over de waardige handing, door haar bij de jongste voorvallen aangenomen; terwijl voorts bij eene anderen brief aan den wetgevende raad kennis werd gegeven, dat de pruisische minister bij het eedgenootschap, de heer *von Olfers*, aan den landdag eene protestatie had ingezonden tegen het militair bezetten van Neuchatel.

Dit stuk, hetwelk van elders wordt medegedeeld, is van den volgende inhoud:

Bern, 5 september 1833.

De ondergeteekende, taakgelastigde van Z. M. den Koning van Pruisen bij het zwitsersche eedgenootschap, heeft met niet minder leedwezen dan bevreemding door de openbare dagbladen vernomen, dat eene meerderheid der op den landdag te Zurich verzamelde gezanten in hunne zitting van den 3 dezer ten gevolge der laatste verklaring van de regering van Neuchatel, een besluit genomen heeft, uit kracht waarvan het land Neuchatel, hetwelk in 1815 als een Souverein, door erfregt aan Z. M. den Koning van Pruisen toebehoorend, en door alle Mogendheden erkend vorstendom tot het destijds nieuw gesloten bondgenootschappelijk verdrag is togetreden, bij verdere weigering, in naam van het eedgenootschappelijk militair bezet zou worden, om de regering tot het zenden van afgevaardigden naar gemelden landdag te dwingen.

De ondergeteekende acht het van zijnen pligt, tegen de uitvoering van een even onverwacht als ongehoord besluit ten ernstigste te protesteren, zich de regten van den Koning, zijnen meester, als vorst van Neuchatel en als in het jaar 1815 de door de hooge Mogendheden aan het eedgenootschap toegekende onzijdigheid mede verwaarborgd hebbende, ten plechtigste voor te behouden, en te verklaren: dat al de gevolgen van eene zoodanige inbreuk op het regt der volken en de bestaande verdragen, op diegenen moeten terugkaatsen, die tot de uitvoering daarvan de hand geleend hebben.

In de hoop evenwel, dat de verbonden kantons, na rijpe overweging van de bestaande betrekkingen, niet zullen overgaan tot de uitvoering van zulk een besluit, welks gevolgen voor het eedgenootschap en de kantons die hetzelfde uitmaken moeilijk zouden te berekenen zijn, verzoekt de ondergeteekende Z. E. den heer *J. J. Hess*, burgemeester van het voorzittend kanton, da tegenwoordige plechtige protestatie overwijd ter kennis van het geheele eedgenootschap te brengen, en neemt deze gelegenheid waar, om, enz., enz.

(Get.)

VON OLFERS.

Het antwoord door het voorzittend kanton gegeven op de bovenstaande protestatie van den pruisischen gezant, zullen wij uit hoofde van plaatsgebrek in een volgend n°. mededeelen.

— Volgens bijzondere berigten uit Zurich van den 8 dezer, had de landdag in zijne zitting van den vorigen dag besloten den pruisischen gezant te antwoorden, dat voor zulk eene protestatie geenerlei reden bestond, aangezien de voorgenoemde maatregel alleen den staat Neuchatel als zwitsersche kanton, maar geenszins deszelfs erkenden souvereinen Vorst, den Koning van Pruisen, betref. Tevens werd besloten om onder de omstandigheden de bezetting van Neuchatel te doen plaats hebben, ingeval dat kanton in deszelfs weigering mogt blijven volharden.

— Het wetgevend ligchaam van Neuchatel heeft op het advies van den staatsraad het volgend besluit genomen:

• Er zal eene deputatie van den staat van Neuchatel, door het wetgevend ligchaam te benoemen, tegen den 11 dezer maand naar Zurich gaan, ten einde er de vergaderingen van den landdag bij te wonen, na den eed, bij de acte van bondgenootschap van den 7 augustus 1815 voorgeschreven, te hebben afgelegd.

• Die deputatie is gemagtigd te verklaren, dat de staat van Neuchatel nooit jegens andere staten eene verbindtenis heeft aangegaan, die strijdig of zelfs vreemd was aan het bondgenootschap; maar dat daarenboven de vereeniging, in het besluit van den landdag met den naam van sarner conferentie bestempeld, onthouden zijnde, de staat van Neuchatel bij gevolg daarvan geen deel meer uitmaakt.

• Het wetgevend ligchaam gevoelt de behoefte en erkent de verpligting, om in deze omstandigheid te verklaren, dat, gehoor gevende aan de uitnoodiging van den landdag, het met wil, dat daaruit eenig gevolg worde afgeleid strijdig met de onschendbaarheid der constitutie, welke daaraan door het bondgenootschap is gewaarborgd, noch met de regten van Z. M. den Koning van Pruisen als soevereinen vorst van Neuchatel en Valangin; zullende de deputatie gelast worden, die verklaring op de meest gepaste wijze ter kennis van den landdag te brengen.

• Aangezien den drang der omstandigheden, verlaat zich het wetgevend ligchaam op de voorzigtigheid der gedeputeerden betrekkelijk het gedrag, dat zij op den landdag moeten houden. Zij zullen onveranderlijk moeten blijven bij het verbond van 1815, en zullen instructien vragen, zoo de omstandigheden hun dit noodig doen oordeelen.

• De staatsraad zal uitgenoodigd worden om aan het bondgenootschappelijk bestuur zoo spoedig mogelijk te doen weten, dat de deputatie van Neuchatel gereed zijn zal den 11 dezer ter vergadering van den landdag te verschijnen.

— Uit Odessa wordt van den 23 Augustus gemeld:

Den omtrek van Odessa levert dit jaar den zeer treurig schonwagel op. Een winter zonder sneeuw; en de droogte welke gedurende de gansche lente en de eerste zomermaanden heerschte, heeft de hoop van den landman vernietigd. De uitgedroogde velden zijn met geelachtig gras en eenig strob zonder aren bedekt. Deze slechte nitkomst van den oogst is de oorzaak van den zeer hoogen prijs van eenige graansoorten; het gebrek is zoo groot, dat verscheidene kooplieden voornemens zijn, om haver en gerst van Konstantinopel te laten komen.

Frankryk.

PARYS, 14 September.

Het Journal des Débats vermeldt, dat de heer de Talleyrand binnen kort te Parijs wordt gewacht. — Ergisteren is de engelsche gezant bij het spaansche hof, de heer Villiers, hier aangekomen.

— De prefect van de Loiret heeft een nieuw crediet van 16,000 fr. verkregen, om de herstelling der kathedrale kerk van het Heilig Kruis te Orleans te voltooien. Hij was vroeger eene som van meer dan 63,000 fr. tot hetzelfde oogmerk toegestaan. Daardoor zal men het behoud van eene der schoone gedenkstukken van de gotische kunst in Frankrijk verzekeren. De prefect verzoekt ook fondsen, om de kerk der oude abdij van den H. Benedictus, een door zijne hooge oudheid merkwaardig gebouw, te herstellen.

— De telegrafische correspondentie, ten gehruike van den handel te Rouaan, is in volle werking; hierdoor is de aankomst van Lodewyk Philips en de verkiezing van den heer Anisson Duperron in een oogenblik te Parijs bekend geweest. De heer Ferrier, ondernemer, heeft zich gehaast deze tijdingen aan de dagbladen van alle kleuren mede te deelen.

— De hier ontvangen berigten uit Portugal, over Madrid van den 5den, ontvangen, luiden weder niet gunstig voor de constitutionele zaak. Het leger van don Pedro zou uit niet meer dan 8000 man infanterie, en 6000 man nationale garde bestaan. Door de versterking der hoofdstad en den moed dier troepen dacht men toch, dat de aanval en verdediging, zoo zij plaats hadden zeer hevig zouden zijn. Den 29 had voorts, volgens deze berigten, Villafior de linie van Vilafranca verlaten en zijn hoofdkwartier te Lumiar, voorwaarts het groot lissa-

honsch kamp, gevestigd. De troepen van don Miguel bezette den aan de eene zijde Centra, aan de andere Livos, op twee uren afstands van Lissabon. Het korps van Barthelemy had zijne voorposten tot Setuval en Aldea-Gallega. Men meende dat zijn punt van aanval Almada zou wezen, en de aanval op de linien van Lissabon weldra zou plaats hebben.

— De kamer der afgevaardigden van Brazilië heeft met ijver antwoord op het appel van het ministerie om iedere poging der Redristen af te weeren. Ten gevolge eener hevige discussie heeft zij het besluit aangenomen, om het gouvernement in alle constitutionele maatregelen, welke bestemd zullen zijn om den smaad van eene restauratie te voorkomen, te ondersteunen; en zij heeft vervolgens eene wet gestemd, welke aan don Pedro, op straffe van als een vijand en aanvalder behandeld te worden, verbiedt het braziliaansche grondgebied wederom te betreden. De kamer heeft zich vervolgens met de organisatie der nationale garde bezig gehouden: de nauwkeurigste bevelen zijn gegeven om eene lijst te hebben van alle vreemdelingen, met berigten omtrent hun gedrag.

— Vader Infantin en zijne discipelen zijn dezer dagen te Lyon gepasseerd, de reis naar Marseille voortzettende, alwaar zij zullen inschepen, om naar Egypte te vertrekken. In dat land hopen zij de Vrye Vrouw, welke hunne medegezellen in Turkije niet hebben kunnen ontdekken, te vinden, en die de echtgenoot van Infantin moet worden.

— De Tempeliers zijn geheel verdweenen; na gedurende zes maanden een weinig leven gemaakt te hebben, zijn zij in den stroom der vergetelheid gevallen; hunnen oorspronkeliken godsdienst, die, zoo zij zeiden, het overleden catholicismus moest vervangen en de wereld herscheppen, is spoedig van de wieg naar het graf gegaan.

— Te Londen verminderd de cholera zeer; in de voorafge-loopen week zijn er 61 overleden, terwijl veertien dagen tevoren het getal der overledenen 200 bedroeg. Men schrijft deze verbetering aan de laatste stormen toe, waardoor het luchtstel verbeterd is.

— Te Londen is een ruipaard, onder den naam van Birmingham, voor den prijs van 25,000 franken verkocht.

— Onlangs is in het graafschap Maurij, in Engeland, een arm mensch overleden, in den ouderdom van 118 jaren en 4 maanden, welke nog al zijne geestvermogens bezat. Hij had nooit geneesmiddelen gebruikt en was nooit ziek geweest. Hij heeft zich gedurende zijn geheele leven van kleuren onthouden.

— De turksche vloot in den Bosphorus is zamengesteld uit 33 schepen, waaronder 2 van 138 stukken, een van 88, drie van 75, een van 74, vijf van 52, twee van 50, twee van 48, acht van 20 en 9 andere kleinerd.

— Volgens de laatste bladen van Calcutta rigt de hongersnood in de omstreken van Madras groote verwoestingen aan; aldaar sterven vele menschen.

— De fondsen waren heden (14 Sept.) genoteerd: de 5 pCt. kont. en op tijd 102,30; de 3 pCt. kont. en op tijd 75,95; Nap. rent. kont. 91,65; op tijd 91,60; Sp. perpet. kont. 68,7; op tijd 63,7; 3 pCt. kont. en op tijd 40,7.

Nederlands.

HERTOEGENDOSCH, 18 September.

Bij een onlangs genomen koninklijk besluit is door Z. M. verklaard, dat de leden van de twee laatste bans der schutterijen, die zich in 1830, of later, bij den eersten ban hebben aangesloten, en, ten gevolge daarvan, ingelijfd zijn geworden bij de mobiele schutterijen, alleen dan gehouden zullen worden daar door afstand te hebben gedaan van de voorrechten, aan de leden der schutterijen, bij de algemeene wet van den 11 april 1827 (Staatsblad, n° 17) toegekend, wanneer zij namelijk als plaatsvervangers mogten zijn opgetreden, of wel, tegen genot van handgeld of premie, als vrijwilligers; hetzij naar het leger, ter zee of te lande, of naar een der onder Zr. M. goedkeuring vrijwillige korpsen mogten zijn overgegaan.

— Bij eene missive van Z. Exc. den minister van binnenlandse zaken, van den 21 augustus jl. wordt aan de gouverneurs der verschillende provincien te kennen gegeven, dat zich de vraag opgedaan heeft, of de plaatsvervangers bij de reserve schutterij kunnen worden ontslagen, wanneer de gereinigde plaatsen zelve begeeren in dienst te treden; waarop van de

zijde van het algemeen bestuur wordt geantwoord, dat het ontslaan der plaatsvervangers van leden der reserveschutterij eigenlijk niet in aanmerking behoort te komen, aangezien de reserve-schutterij als zoodanig, thans niet bijeen is, en de gevolgen der oproeping van den 2den en 3den ban buiten werking zijn gesteld: dat het vraagpunt, over het al of niet aanhouden der plaatsvervangers, zich derhalve bepaalt tot den plaatsvervanger en zijnen geremplaceerden, en schijnt af te hangen van de onderlinge overeenkomst, welke deze hebben aangegaan; terwijl het intusschen buiten twijfel ligt, dat de geremplaceerden als leden der dienstdoende schutterijen in persoon moeten optreden; wordende daarbij geene plaatsvervanging, als bij nommervervisseling, toegelaten.

— De minister van buitenlandsche zaken, baron *Verstolk van Soelen*, is maandag avond ten half acht ure uit Londen te 's Gravenhage aangekomen, ten einde mondelinge ophelderingen aan de regering omtrent den stand der onderhandeling te geven.

— De stormen der laatste dagen hebben op onze kusten wederom nieuwe zeeschaden veroorzaakt. Uit Egmond, aan zee, schijft men van den 13 dezer:

«Gisteren namiddag ten 5 ure is alhier gestrand een smak-schip, de *Vrouw Bouwina*, kapitein *H. J. Dekker*, beladen met garst, gaande van Groningen naar Abbeville. De equipage, bestaande uit 4 personen, is door de aldaar geplaatste reddingboot der noord- en zuid-hollandsche redding-maatschappij, onhet bestuur en geleide van den heer *A. van Lienen*, gelukkig gered; doch schip en lading zullen denkelijk verloren zijn.»

Van den Helder meldt men ons, dat den 13 in de nabijheid dier plaats gestrand is het tjalkschip *de Vriendschap*, schipper *F. Plokker*, met eene lading katoen, koffij enz., van Londen naar Amsterdam bestemd. De manschap van dit vaartuig, uit 5 personen bestaande, was behouden aan land gekomen en men hield zich met het bergen der lading bezig.

— Uit de verklaringen in de registers van den burgerlijken stand te Rotterdam, opgenomen van den 1 tot en met den 15 dezer blijkt van de geboorte van 98 kinderen, van het overlijden van 73 personen en van het huwelijk van 29 paren, daarenboven zijn voorgesteld 8 levenlooze kinderen.

— Eergisteren was te Antwerpen, op geloof van eenen bijzonderen brief uit Parijs, het gerucht loopende, dat Lissabon zich op den 6 dezer, na eenen hardnekkigen strijd op den 3 en 5 in de omstreken dier hoofdstad, aan den maarschalk *Bourmont* had overgegeven.

— Naar het brusselsch blad *l'Union* verzekert, zou door het belgisch bewind besloten zijn, om de troepen, die zich alsnog aan de grenzen bevinden, tegen den aanstaanden winter in het midden van het land te doen terug trekken en te doen kaserneeren.

Over de katholyke bisschoppen in de engelsche kolonien.

Het is niet alleen in de Vereenigde Staten, dat de bevolking grooten voortgang gedaan heeft, ook de engelsche bezittingen van Noord-Amerika zijn sedert vele jaren in getal vermeerderd. Neder Canada telde in 1830 reeds 494,598 inwoners; Opper Canada heeft insgelijks sterk toegenomen. Het Nieuw Schotland, Nieuw Brunswijk en de eilanden aan den mond van de golf *St. Laurens* vermeerderen dagelijks. De godsdienst heeft in dezen voortgang ook eenig deel, onderscheidene nieuwe bisdommen zijn daargesteld; het getal der priesters is, zoo wel in Canada als in de aanliggende landen, vermeerderd. In 1822 telde men in Neder Canada 220 priesters; thans zijn er meer dan 280; in 1830 verloor dit bisdom zes priesters, waaronder de heer *Lesaulnier*, pastoor van Montréal. Behalve het groot seminarie van Quebec is er in dezelfde stad een klein seminarie en het kollegie *St. Anna*; een klein seminarie te Nicolet, een ander te Montréal, kollegien te *St. Hyacinthus* en te *Chambly*.

De tegenwoordige bisschop van Quebec is de heer *Jos. Signay*, geboren den 8 november 1778, oud pastoor van Quebec, gewijd den 20 mei 1827, onder den titel van *Fussala in Numidia*; hij heeft buitendien twee suffraganten, welke zijne grootvikarissen zijn, te weten: Mgr. *Lartigue*, bisschop van *Telmesse*, te Montréal, en *Provencher*, bisschop van *Juliopolis*, in het district van het noord-westen over de groote meeren. De heer *Signay* is de dertiende bisschop van Quebec, sedert deze zetel onder *Lodewyk XIV* in 1674 werd opgericht; onder het fransch bestuur tot in 1760 zijn er zes, en sedert het engelsch bestuur zeven bisschoppen geweest; doch deze laatste

waren allen van franschen oorsprong.

Opper Canada heeft langen tijd een gedeelte van het bisdom van Quebec uitgemaakt; dit land is eerst onlangs bevolkt geworden. Het engelsch gouvernement heeft aldaar inwoners der Brittannische eilanden naartoe getrokken, die aanhoudend de gronden ontgonnen hebben; dit land heeft eene afzonderlijke administratie, een wetgevend ligchaam en eene kamer, waarin de afgevaardigden der graafschappen zitting hebben. Hetzelve bevat thans 25 graafschappen.

De heer *Alexander Mac-Donell*, een schotlandsche geestelijke, groot-vikaris van den bisschop van Quebec, bekwam in 1819 eenen titel van bisschop *in partibus*; hij was suffragant en hulp-bisschop van Mgr. den bisschop van Quebec, onder den titel van *Rhésina*; maar op den 17 januarij 1826 rigtte de Paus een bisdom te Kingston, in Opper Canada op, tot de vervulling van welken zetel de heer *Mac-Donell* werd benoemd; zijne jurisdictie is onafhankelijk van die van het bisdom van Quebec en strekt zich over geheel Opper Canada uit.

De heer *Weld* was tot zijnen coadjutor, onder den titel van bisschop van *Amycles*, benoemd; doch deze prelaat, tot de waardigheid van kardinaal verheven zijnde, benoemde de tegenwoordige Paus, op den 9 april 1832, eenen anderen coadjutor, den heer *Johannes Larkin*, een engelsch geestelijke van het seminarie van Montréal, welke den titel van *Gerra* moest voeren, doch die deze waardigheid niet aannam, terwijl zijne ambtgenooten insgelijks verzochten om hem te Montréal te behouden, zoodat het waarschijnlijk is, dat men eenen anderen coadjutor zal benoemen.

De heer *Mac-Donell* is lid van het wetgevend ligchaam der provincie; in 1820 had hij slechts vijf missionnarissen onder zich, thans heeft hij er zestien; zijne groot-vikaris, de heer *W. P. Mac-Donald*, is pastoor van Kingston; de andere steden der provincie York en Niagara hebben ook missionnarissen residenten; Kingston en York hebben elk eene kapellaan; er zijn nog 9 andere congregaties.

De missionnarissen zijn bijna allen van schot- of ierlandschen oorsprong; twee, namelijk de heeren *Crovin* en *Telvet*, schijnen van fransche afkomst te zijn.

Een ander suffragant van den bisschop van Quebec was in 1820 voor de landen en eilanden aan den mond der rivier *St. Laurens* en niet begrepen onder de provincie van Neder Canada, opgericht. Mgr. *Bernard Augustinus M'Eachern* werd den 17 juni 1821 onder den titel van bisschop van *Rosa*, gewijd; hij beheerde als groot-vikaris van Quebec het Nieuw Brunswijk en de eilanden van prins *Edouard* en de Kaap Breton.

De H. Stoel rigtte op den 11 augustus 1829 te *Charlotte Town*, op het eiland prins *Edouard*, hetwelk onder de Franschen het eiland *St. Jan* genaamd werd, een nieuw bisdom op. In 1820 telde men 13 missionnarissen voor de katholyken van dat land, thans zijn er 22; vermits de bevolking is zamengesteld uit oude Canadiers en nieuwe ingezetenen van engelschen oorsprong, zoo behooren de missionnarissen ook aan beide volken.

Er zijn er 12, die van franschen of canadischen oorsprong zijn; op het geheel getal zijn er 2 op het eiland prins *Edouard*, 8 op dat van de Kaap Breton, één op de eilanden *Magdalena* en 10 in het Nieuw Brunswijk, hetwelk aan Canada grenst.

Behalve deze zes bisschoppen, is er nog een bisschop te Halifax en een te Terra-Nova; die te Halifax is bisschop *in partibus*, en bestuurt als vikaris apostoliek; hij heeft onder zijne jurisdictie geheel Nieuw Schotland, hetwelk onder de fransche regering den naam van *Arcadie* droeg, doch hetwelk door het tractaat van Utrecht aan Engeland werd afgestaan. De heer *Burke* was in 1802 groot-vikaris van Mgr. den bisschop van Quebec, voor Halifax; hij had 2 missionnarissen onder zich; naderhand werd hij vikaris apostoliek met den titel van bisschop *in partibus*. De heer *Wilhelmus Fraser* is thans vikaris apostoliek en heeft den titel van bisschop van *Tanes*.

Er is ook een vikaris apostoliek voor het eiland Terra-Nova; de eerste schijnt geweest te zijn de heer *Karel O'Donnell*, gewijd te Quebec, onder den titel van bisschop van *Thyatire in partibus*, naderhand bisschop van *Derry* in Ierland; in 1818 werd de heer *Thomas Gillon* tot bisschop van *Hysopolis in partibus* en tot vikaris apostoliek voor de engelsche eilanden benoemd; zijne jurisdictie strekte zich uit over het eiland van de Kaap Breton; de tegenwoordige bisschop is de leeraar *Fleming*, een franciskaan, die den titel heeft van bisschop van *Carparic*; hij was in het afgelopen jaar in Ierland, alwaar hij priesters voor zijne zending zocht, die, behalve het eiland Terra-Nova, het land van Labrador en de *Esquimauveu* bevatte.

Er zijn dus in het geheel 8 bisschoppen in de engelsche bezittingen van het noorden van Amerika; deze bezittingen waren allen in den beginne onder de geestelijke jurisdictie van den bisschop van Quebec, en deze jurisdictie strekt zich zelfs uit in die landen, welke thans het westelijk gedeelte der Vereenigde Staten uitmaakt, in de landen van Michigan, der Illinezzen, Missouri, Indiana, van het noordwesten en aan de oevers van Mississippi; in die streken vindt men gestichten, eertijds door Canadiers daargesteld. Een bisschop alleen was met dit ongemeeten grondgebied belast. Thans zijn er 8 bisschoppen in de en-

gelsche bezittingen en 13 in de Vereenigde Staten.

In het geheel tellt men 10 bisschoppen in de engelsche kolonien, behalve de 8 hierboven vermeld. De heer *Daniel Mac Donell*, bisschop van Olympus en vikaris apostolijk, residerende op het eiland Trinitas en belast met de Antilles, en *Wilhelmus Morris*, bisschop van Troye, visiteur apostolijk van het eiland Mauritius of van het oude Ile de France. Mgr. *Edouard Bède Slater*, bisschop van Russca en vikaris apostolijk van het eiland Mauritius, is in de maand juli overleden; deze prelaat, die van de orde der benedictijnen was, was te Rome in 1818 gewijd en vertrok kort daarna naar Isle de France; zijne zending schijnt niet gelukkig geweest te zijn en om die reden heeft de H. Stoel eenen visiteur gezonden; de magt van den apostolischen vikaris, zoo men zeide, strekte zich uit over de engelsche bezittingen van dat halfond, de Kaap de Goede Hoop, Ceylon en misschien Nieuw Holland.

In grootste bitterheid des harte, moet ik langs dezen weg het droevig verlies van mijnen beminden Echgenoot **JOHANNES VAN VLYMEN**, aalondigen, die subiel het eedelijke met het eeuwige heeft verwisseld, op den 17 september des nachts ten twee uren, in den onderdom van bijna 37 jaren, na bedient te zijn van de Heilige Sacramenten onzer Meester de Heilige Kerk; mij nalatende vijf kinderen, nog te jong om haar verlies te beproeven, al wat ik deswegens gevoele, kan mijn hart niet uitspreken en in mijne uiterste droefheid heb ik moeten offeren, wat mij hier op aarde het liefste was. Intusschen verzoek ik van Brieven van rouwbeklag verschoofd te blijven.

's Bosch, H. H. LAFFERTÉE.
den 17 September 1833. W. VAN VLYMEN.

De Affaire zal op denselven voet door de We-
dave gecontinueerd worden.

BEKENDMAKINGEN.

DEPOT
Bij de GEBROEDERS **LANGENHUYSEN**, te 's Hertogenbosch,
van het **ONFELBAAR BEHOEDMIDDEL** voor den
AZIATISCHEN BRAAKLOOP

of
CHOLERA MORBUS,
van **C. BLANKER**, Oud Eerste Officier van Gezondheid van
Z. M. Hospitaal en Armee, Practiserend Doctor te *Amsterdam*.

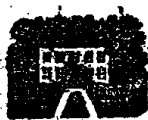
Prijs f 1-60 het Fleschje met een berigt.
Ook zijn bij dezelve de volgende Werkjes te bekomen:
1°. **GEDACHTEN** over den aard, behoedmiddelen en genees-
wijze des **AZIATISCHEN BRAAKLOOPS**, door *H. T. S.*, Med.
Doctor ten platten lande, in *Noord-Brabant*. Prijs 7½ cents.
2°. **ROZENHOEDJE** in den **NOOD**, bijzonder ingerigt om door
de veelvermogende voorspraak der Heilige Maagd **MARIA** van
de Cholera Ziekte verlost te worden. Prijs 10 cents.
3°. **GEBEDEN** tot afwering van Aanstekende Ziekten. (Vijf
tiende druk.) Prijs 3 cents.
4°. **BOETVAARDIG RIJM-GEBED**, bij het uitbreiden der
Cholera in onze Gewesten. (Vierde druk.) Prijs 3 cents.

BEURSPRIJS DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM.

DINGSDAG, den 17 September.

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.		Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
NEDERLANDEN.				SPANJE.			
Werkel. Schuld 2½	48	48½	48½	Gert. bij Oly Loor. 4			
Dito dito 5	91½	91¾	91¾	Uitgest. 3 pct. Sch. 5	13½		
Uitgestelde dito 2½	84	84	84	Gert. Bond. Loor. 5			
Kansbiljett. dito 2½	84	84	84	RUSSLAND.			
Amort. Syndik. 4½	84	84	84	Certificat. L. et B. 5	82		
Dito dito 2½	68½	69	68½	Dito <i>Fair et C.</i> 5			
Schatk. - bilj. 6	101½			Leen. Lond. R. 5			
Oorlogslasten 5	99½			RUSSLAND.			
Leening 1831. 6	102			Obl. Hops 1798/1816. 5	100		
Handel-Maats. 4½				Dito dito 1829/29. 5	100½		
FRANKRIJK.				Gert. dito 1829/33. 5	91½		
Inschr. Grooth. 3	76			Obl. te Londen 5	94½		
ENGELAND.				Certif. te Hamb. 5			
Dito per 12 Ang. 3				Inschrif. Assig. 6	66		
SPANJE.				Certificat. dito 6	66½		
Perpel. Amst. 5	66	66½	66½	POLEN.			
Dito 1000 3	41½			Aand. Loot. fl. 300			

Koers van het Gold: Beleen. en Procl. 2½ p.Ct

De Notaris **A. P. BOELSIUS**, te 's Hertogenbosch, daartoe regterlijk be-
noemd, zal naar het voorchrift der Wet
voor zijne principalen Opveiten en aan de
meestbiedenden Verkoopen:

Onder OISTERWIJK.

Een wel doortimmerd **HUIS** en **ERVVE**, (staande aan het *Lindeend*, B. 122, bestaande in twee zeer wel ingerigte **HUISKAMERS** met **STOOKPLAATSEN**, **ALROOF** en ingesakte **KASTEN**, **KELDERKAMER**, **BOVENVERTREKKEN**, **ZOLDERS**, **KELDER**, **OPENPLAATS**, **BRANDHUIS** en verdere Gatimmerten met aanhoorende **DOF**, te zamen groot 16 Roeden, Go Eten, belend de eene zijde de volgende Huizige, de andere zijde *Arnoldus van Roessel*, strekkende achter tegen een Voetpad.

Een **HUIS** en **ERVVE**, staande mevens het eerst-
gemeld *Huis*, met ingeslagen **DOF**, **ERVVE** en **OPENPLAATS**, groot omtrent 7 Roeden.

De gemelde twee Huizen zullen te zamen en afzonder-
lijk worden geveild, en ten hoogste blijven staan;
beide te aanvaarden sret 1 Mei en den Hof half
Maart 1834.

Voorts nog zes Perceelen **DEEL**, **HOOP**,
WEILAND en **TURFVELD**, gelegen onder
Oisterwijk en *Haren*, breeder bij gedrukte bijjetten om-
tehrven.

Deze Verkoop zal geschieden te Oisterwijk, in de *Hem-
berg* genaamd de *Prins*, bewoond by *ADRIAAN KIVITS*,
Provisioneel op *Dingsdag*, den 24 September 1833,
des namiddags ten vyf ure, alwaar op *Dingsdag*, den
8 October 1833, ter zalget ure, de *Finals* toewysing,
by *Kaarsuitbranding*, zal plaats hebben.

31 Uit de hand te Koop, de grootste Benodigheden
voor een **PAARDEN-OLIJMOLEN**, be-
staande in eenen Ligger en twee Loopsteen, een
Steenraam met Ijere Spillen, de Raden groot en
klein en verder wat er tot een dubbel of enkel Werk
behoort, is te bevragen bij **J. SCHOONWATER**,
te *Uden*, provincie *Noord-Brabant*.

32 **J. F. DEMEELINNE**, Steenplaatdrukker
te 's Bosch, heeft vervaardigd, een in allen deele
doelmatig en sierlijk **GEDENKPLAATJE**,
om, door de Eerwaarde Heeren Geestelijken, bij het
toedienen van het **H. VORMSE** te worden
uitgereikt; — op beste Parijsche Plaatjes, ook op
best Velijn Papier.

PRIJZEN DER GRANEN.

EINDHOVEN, 17 September.

Rogge,	} het nederlandsch mud,	f 5-10 à 6-00.
Boekweit,		• 4-20 à 0-00.
Haver,		• 2-80 à 2-60.
Garst,		• 0-00 à 0-00.
Het nederlandsch pond boter.		• 0-50 à 0-45.
De vier nederlandsche ponden roggebrood 30 cents.		